

CATALUNYA SOCIAL

Any IV. Núm. 185

Un any, 8 ptes. — Núm. solt, 15 cts.

15 de novembre 1924

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CAMEROS, 3 (Passatge Orfeó Català) BARCELONA

APARTAT 278
TELÉFON 1114

Les nostres responsabilitats per omissió

L'últim capítol de «Fuerza y materia»

La premsa catòlica no ha deixat de recollir (donant mostra d'una fina sensibilitat) aquella frase darrera de l'executat Josep Llàcer en el consell de guerra que l'enjudicià: "Jo he llegit *Fuerza y materia*".

I en veritat que el fet es presta a instructius comentaris. Perquè no cal dir com haurien posat d'eixelebrat aquell cervell ingenu, científicament parlant, obres com la del doctor Büchner, el contingut de les quals el desgraciat Llàcer en tan crític moment féu gala de conèixer. No cal dir com aquella intel·ligència, deficientment formada, hauria estat pertorbada per literatures com la d'aquest llibre contra la lògica fragmentària del qual (i, per tant, falsa) no podia defensar-se un senzill obrer. Aquests llibres posats en mans infantívoles (i les de quasi tots els obrers ho són per a aquests efectes) constitueixen un explosiu fulminant, una apellació al crim, una font d'influències nefastes, el verí de les quals l'obrer no pot destriar, ni una intel·ligència senzilla superar llur aparença científica.

I cal pensar que no són poques les obres com la de l'escriptor de Darmstadt que van a parar a les mans dels obrers. Hi ha biblioteques barates, a Espanya, la influència de les quals és segura i general en el món obrer que llegeix (i avui no és escàs). És que l'editorial Sempere, de València, no ha llençat al mercat traduccions (dolentes en tots sentits) de Malato, Proudhon, Kropotkine i Sorel? I aquestes edicions van en llibres el cost dels quals està a l'abast de tots, i en llibrets que poden portar-se a la butxaca i llegir-se pel carrer i a tot arreu. Quantes intel·ligències no haurà pertorbat aquell impiu editor! A mils, a mils; una visita a les barriades

obreres ens convenceria d'això, com a nosaltres ens ha convençut manta vegada...

Es clar que hi cap, en primer lloc, la protesta contra una llibertat política que deixa emmetzinar les intel·ligències amb un procediment tan senzill; en segon lloc, protestar contra uns editors que llencen al mercat aquests escorpins, que altra cosa no són aquests llibres posats a les mans dels obrers. Però, no siguem massa fàcils a distribuir responsabilitats i no adjudicar-nos-en la part que ens correspon a nosaltres, catòlics.

Perquè, no hem quedat que l'analfabetisme ha de desaparèixer de la nostra terra? Que és una vergonya tenir com tenim encara un seixanta per cent d'analfabets a Espanya? Sí, sí, cal lluitar contra l'analfabetisme; cal fer que la gent sàpiga llegir i llegeixi. Però, en quin moment ens hem preocupat de facilitar a l'home senzill ço que hauria de llegir?

Volem que el poble llegeixi, i li ensenyem de llegir. Però, què llegirà el poble més que allò que tingui al seu abast? Si aquesta popularització que assoleixen els llibres de Marx i Sorel no la contrarestem per llibres que puguin obtenir també popularització semblant, per què ensenyem de llegir a l'obrer? És que ignorem tal vegada que obres escrites amb una traça tan gran com la de les *Reflexions sobre la Violència*, de l'escriptor sindicalista francès, fan trontollar cervells molt il·lustrats, intel·ligències molt previngudes? Com volem que no capgirin totalment el cervell d'un home senzill, poc culte i sense gens de preparació?

No esperem, tal com van avui les coses dels Estats, que els llibres indicats deixin de circular. Dissortadament l'afany de cultura,

els desigs de llegir que avui són patrimoni del món obrer (potser més que de les altres classes socials) no troben un camp de literatura sana, a l'abast de totes les fortunes, en què esplaïar-se. La biblioteca barata és encara per als catòlics un somni, un camí sense fressar. I l'obrer que ha sortit d'una escola catòlica (quan n'ha sortit, ja que aquestes no són tampoc massa abundants) i que el consum un desig de cultura, cerca el recer de biblioteques que altra cosa no poden fer que portar-lo per camins de destrucció, ja que la seva cultura no li permet de superar les seves falses afirmacions. L'obra escolar és encara avui escassa entre nosaltres; però la postescolar, la de les biblioteques circulants, la de les publicacions econòmiques i populars, quasi absolutament ignorada.

Hem treballat poc i hem tractat potser un xic massa lleugerament els obrers. Els hem entretingut (o hem pensat entretenir-los) amb petites narracions, historietes, fulles sistema Clavarana; i ara ens resulta (com ja hem sospitat manta vegada) que el que l'obrer desitja i llegeix, quan llegeix, que és molt sovint, són llibres en els quals hom li parli dels fonaments de la societat, de la

distribució de la riquesa, de la finalitat de les coses, dels grans problemes socials que fan cap directament a les causes i les finalitats del viure.

Confiem bon xic en la tasca de previsió de l'Estat; però quan un cas semblant ens dona un toc d'atenció, hem de tenir més propensió a l'anàlisi de les nostres pròpies responsabilitats en el camp social i a l'estudi dels camins a seguir per a l'endemà.

Del contrari, resultarà sempre d'actualitat aquella frase del defensor d'En Vaillant, quan, adreçant-se a la societat, deia: "No l'has nodrit tu aquesta intel·ligència?; no l'has pogut defensar tu aquesta intel·ligència?; no l'has deixat activament o passiva anar pels camins de l'error? Doncs si aquelles idees (que no et captingueres d'endegar ni de dirigir) han produït aquests fets, per què et planys i esquinces la túnica hipòcritament?"

Podem presentar avui els catòlics una biblioteca popular en la qual s'analitzin els llibres de la biblioteca Sempere i es descobrexin les falsedats dels llibres de Karl Marx, de Proudhon, de Malato, de Sorel?...

Els morts "socials"

IV I DARRER

No hem de fer avui l'anàlisi — que tenim promès i realitzarem així que possible ens sigui — de l'enèrgica aplicació en aquella vaga, del dret de coacció que els sindicalistes reivindicaven com a corollari i conseqüència lícita i necessària del dret de vaga. Els burgesos — deien — ens concedeixen el dret de vaga, just és, doncs, que tinguem el dret de fer-la complir. Per fer complir el dret de vaga, és a dir per al bon exercici d'aquesta funció sociològica, foren comesos nombrosos atemptats mortals. Vet aquí la llista de tots els d'aquella època: (no parlo dels atemptats *no mortífers*, ni de totes les amenitats d'aquella tristament famosa però sociològicament correctíssima vaga, anomenada vulgarment *de les escombraries*). Dia 12, Pere Farré, obrer; el mateix dia, un obrer aprestador; el mateix dia, un obrer mestre de cases. Dia 16, Francesc Valls, obrer paleta, Lluís Morell i Salvador Sans, obrers del Ram de l'Aigua. Dia 18, Eduard Galí, encar-

regat dels descarregadors del port; Joan Guibert, obrer metallúrgic. Dia 19, Bernat Amengual, obrer (l'últim supervivent de la banda Koenig, deien els diaris). Dia 20, Alfred Gómez, obrer mecànic. Dia 22, Jaume Albaricias, obrer. Dia 26, Gilbert Bertran, obrer. Dia 27, Salvador Useda i Joaquim Oller, encarregats de les colles del port. Dia 29, dos obrers pel·leters. Dia 30, dos obrers cambres: nom d'un d'ells, Peña.

El 3 de juny fou mort assassinat el jove Miquel Mediavilla, pel delictes sindical de recollir escombraries. Aquesta mort commogué la ciutat, però els sociòlegs no podran trobar que aquella emoció fos justa. Els sociòlegs, àdhuc alguns de catòlics, reconeixen el dret sindical de maltractar els esquiroles; i el recollir escombraries en una vaga d'escombraries, això és fer d'esquirole, per definició. Però no hem de fer avui, repeteixo, la crítica projectada. Tornant al cens de morts "socials", hem

de posar-hi, el 4 de juny, En Josep Franquesa, patró carreter; el 15, un obrer empleat a la societat del Carbó de Berga; el 19, l'obrer Artur Rojas, i el 21, altre dia tràgic, ocorregué l'homicidi de don Joaquim Albiñana i Folch, el ben conegut i estimat patró d'indústries químiques, i el del senyor Joan Pons, fabricant de lleixiu, que cometé el *delicte* sindical de portar-se ell mateix el carro, o sigui fer d'esquirol, el mateix *crim* que costà la vida, el dia 26, a Josep Santos Gil, patró carreter, mort assassinat guiant el seu vehicle, o sigui infringint les disposicions del Sindicat. Encara el dia 28, segons la crònica de la Cambra de Comerç, mataren un encarregat de la fàbrica Asland, el nom del qual no porta.

I ara tanco el registre de sang. És horrible, oi, la "social" necrologia! Doncs no hi van ni els morts pels atracaments, que tants n'hi hagueren en aquesta darrera època de 1923, ni els d'agents d'autoritat, ni els dels transeünts morts de retop o en persecució dels pistolers. Ni esmento els atemptats, moltíssim més nombrosos, en què no morí la víctima, ni les agressions frustrades, ni les coaccions amb amenaça de mort (que moralment són altres homicidis, car el qui amenaça condemna mentalment a mort el seu adversari). I crec que certs recentíssims successos no deixaran pensar a ningú que siguin inoportunes aquestes meditacions de novenari d'ànimes. Així com és de creure que ningú no gosarà donar de bona fe per clos, per històric i pretèrit i caducat, l'amarg període (I).

Caducada l'època dels atemptats? Però no estem veient que no ja en les esferes revo-

lucionàries: socialistes i àcrates, es conrea la violència productora de tan terrible estrall, sinó en esferes conservadores i dretistes? Per ventura no acabem de veure com s'està defensant, en controvèrsia amb l'autor d'aquest article, i per part de persones cristianes i piadoses i que discrepar no volen de l'Evangeli i de les pontificals doctrines, el principi d'*associació forçada*, principi proclamat abans que ningú per l'Angel Pestaña i que ha estat la causa inicial i permanent de les agressions mortíferes contra l'obrer *no associat* o contra l'obrer *insuficientment associat*, així com també el dret de "*donar mals tractes als esquirols*", dret també reivindicat per En Pestaña, i que és una altra de les causes permanents dels homicidis, essent així que *esquirol* resulta ésser tot individu, àdhuc no obrer, que no vulgui secundar ço que els vaguistes decreten.

Ah, sindicalistes! Ah, predicadors d'uns drets falsos i homicides! No en teniu prou, encara, de tanta sang i de tanta mort? Quantes víctimes han de tombar encara perquè us convenceu del pervers contingut del vostre bagatge sociològic? Quants obrers han de caure, ultra dels cents que han caigut, perquè us adoneu del verí mortal que a dintre porten aquests tòpics del sindicalisme, que tan intangibles us semblen: "consciència de classe", "solidaritat de classe", "dret i deure de vaga", "dret i deure de sindicació", "dret de violència"?

M'heu acusat a mi, sindicalistes, perquè privant els obrers de les armes de la vaga i de la sindicació forçosa restarien indefensos! Aquí teniu la llista de les víctimes que les vostres armes defensives han fet entre els treballadors mateixos. Compteu-los, compteu-los els morts "socials" que pertanyen a l'estament obrer. Sense la vaga i sense la sindicació forçada, jo no sé si En Ferramon i En Miralles i els seus tres cents companys estarien indefensos. Jo només sé que avui ENCARA SERIEN VIVENTS.

R. RUCABADO

(I) Així com fem observar que únicament als morts "socials" de Barcelona es refereixen aquests articles, que no fan esment dels assassinats comesos en les altres ciutats industrials de Catalunya: Badalona, Reus, Terrassa, Mataró, Sabadell, ni tampoc dels d'aquells punts d'Espanya, als quals arribà la sinistra irradiació de les organitzacions sindicals que aquí radicaven, i que tacaren de sang els carrers de Bilbao, Saragossa, Madrid, València, Sevilla i altres poblacions.

Llegiu i propagueu CATALUNYA SOCIAL

Es el periòdic catòlic de més
circulació de Catalunya.

El Monestir de Pedralbes

*A l'espiritual i afectiva
Na Carme Fontseré*

La professió de metge té els seus moments de contrarietat i d'angoixa, però en canvi té arreu les portes obertes. I allí on solament com a privilegi pot entrar-hi el rei de la nació, el metge hi entra sempre, però democràticament, sense la pompa ni la cerimoniosa festa amb què es rodeja un cap d'Estat.

La clausura d'un convent de religioses de regla severíssima en austeritat i privacions és cosa sagrada i per tant no es pot franquejar impunement. El metge franqueja tota clausura i per ço jo he franquejat la clausura del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Aquest Monestir serva per a mi records inoblidables; el meu pare m'hi portava de petit i jo entrava amb ell al locutori. El meu pare era l'home de confiança de la Comunitat. Mantes vegades vaig romandre en aquell locutori grisós i pulcre; mentre el meu pare parlava, jo esguardava lentament aquelles parets blanques i la dolça placidesa d'aquell lloc. Jo, doncs, hi anava sovint al Monestir, mes no havia passat mai d'aquelles dobles reixes per on parlaven les monges. Han passat anys i quan l'experiència de la vida i les tortures de l'ànima han envellit el meu ésser i han malmès el meu cor, jo he entrat, amb motiu de la meua professió, en l'interior del cenobi, com si Déu, provident sempre amb els homes, hagués volgut que jo respirés altra volta i amb més intensitat aquell aire dolç de santedat i de benestar que hom sent dintre del magnífic claustre, joia arquitectònica d'elegant bellesa. La primera vegada que jo entrava a la clausura vaig sentir una emoció profunda. Com per encant màgic em vegí transportat en altres temps, en els temps de guerrers i trobadors, homes de seny i de cor; i el món de fora, tan dolent per a mi, va allunyar-se tant i tant que el perdí de vista. L'estona de la meua visita un xic llarga em féu l'efecte d'un sospir, tan curta va semblar-me.

Tot aquell Monestir és ple de records i de llegendes; Catalunya hi té allí fragments preats de la seva antiga grandesa. Allí hi ha arreu els escuts entrelaçats dels reis d'Aragó

i de la Casa dels Montcades, i sota d'aquelles voltes del secular claustre hi ha els sepulcres venerats de nobles dames que deixaren el món per ésser de Crist; i com presidint tanta ossamenta de noblesa, hi dormen en pau les reials despulles de la fundadora N'Elisenda de Montcada. Dins del Monestir hom sent tristor d'enyorament i joia infantívola; aquells murs conservats amb cura i veneració són testimoni vivent dels segles gloriosos de la raça nostra, petjades reials, de reis que foren espill de cavallers i de cristiana pietat, recordant a la nostra poètica imaginació tota una grandesa jamai igualada per cap poble de la terra que ens feia ésser sobirans en tota lluita i en la qual flori esplendorosament el bell planter de savis, sants, poetes i místics que són encara avui la nostra honra i la nostra força; i el nostre ésser s'entristeix enyorant els temps passats que ja no tornaran mai més... però també sentirem joia d'infant, és a dir, alegria franca i pura, oint en la solitud misteriosa del claustre el refilar dels ocells, cantant l'amor i l'esperança en aquell bell matí de Primavera. Fou aquell dia un dels pocs dies feliços en què el cor de creient i d'artista va posseir el goig suprem de la fruïció estètica, i perquè mai com aquell dia no hem sentit tan aprop la veu de Déu... A un costat del claustre una torre alta domina tot el Monestir, des d'allí l'ànima de N'Elisenda vetlla per aquell lloc sagrat construït per les pròdigues mans de la seva reialesa, i vetlla també pel tros de terreny que féu formós i gran l'alt Rei En Jaume el Conquistador.

Vetlla encara més, reina Elisenda. Vetlla el teu escut reial dintre dels murs del teu Monestir. Vetlla perquè no s'esborri mai de la nostra memòria la gloriosa història de tota la raça que viu latent en la solitud del claustre. Vetlla per mi, guaridor de les teves filles; vetlla i prega per l'home i metge que sent dins de la seva ànima la dolor punyent de l'enyorament i la fiblada colpidora d'un amor que altament l'inspira...

J. M. SERRA DE MARTÍNEZ

Aquest número ha passat per la censura militar

La festa «típica»

Moltes vegades m'he preguntat per quin motiu es dóna el nom de *diversió* a aquest espectacle salvatge i horrible, conegut amb el nom de *corrida de toros*.

Es possible que persones que han donat en ocasions proves d'ésser sensibles i bones, frueixin amb aquests actes repugnants de sang i sofriment? Davant del misteri que això representa, no podem menys de pensar que indubtablement l'ambient de la plaça de toros deu anul·lar tot sentiment de caritat i delicadesa. I si és estrany en persones del sexe masculí, ço que aquí anotem, molt més inexplicable resulta en les dones; aquestes mateixes dones que aplaudeixen i s'engresquen com més cavalls estén el brau per la sagnosa sorra, en canvi s'indignen (i no pas injustament) quan pel carrer contemplen un d'aquests espectacles tan corrents al nostre país, d'un carreter bastonejant cruelment les bèsties que mena. És que el fet d'haver donat els misers cavalls de la plaça de toros tot el que podien donar de si, i estar convertits en desferres, és raó prou poderosa perquè tinguin mort tan horrible?

Solament de pensar que hi ha en les *corridas* tantes probabilitats que puguin trobar-hi la mort homes que estan en la plenitud del viure, fóra prou perquè inspirés aversió aquesta tan

famosa festa; i el xocant del cas és que trobareu que tothom n'abomina, mes... contempleu les riuades humanes que àvides d'emocions fortes s'aboquen a les places, i en surten lassades de cridar en pro o en contra dels desgraciats que allí es juguen la vida... aquesta vida, que tots tenim el deure de dignificar i enlairar com més hom pugui, i de donar, sí, amb abnegació, per un ideal noble, i jamai a una bèstia folla i exasperada per la crueltat dels homes, que no veuen en tot això res més que un passatemps atractívol, quan és un crim manifest.

Els incondicionals aficionats a les curses argumenten a favor seu l'animació típica, la brillant nota de color, la música animadora, que constitueix, segons ells, un espectacle únic, que les altres nacions ens envegen (?). Concedim el primer posant en dubte el darrer. És cert que resulta un quadro brillant el preliminar de la *corrida*, però es converteix en macabre si es considera que aquestes alegres músiques i l'ardent expectació de la gent que omple la plaça, no tenen altra finalitat que la inútil exposició de la vida d'un home i la mort entre turments d'una pobre bèstia.

MARIA DE QUERALT

De la Joventut Social

Aquest organisme ha reanudat enguany les seves reunions en les quals es discuteixen i comenten les qüestions socials més d'actualitat. Procurarà també, per obtenir la màxima difusió de la tasca realitzada, publicar-ne breus resums a les planes de CATALUNYA SOCIAL.

La situació del sindicalisme revolucionari a Catalunya.

Per estudiar la decadència del Sindicalisme únic a Catalunya, s'ha de començar per la vaga de transports de l'any 1923, que en el seu fràcàs inicià la davallada d'aquest organisme que tan poderós i terrible fou. En perdre els sindicalistes la vaga esmentada, la desmoralització s'escampà en les files de la classe obrera, la qual veié que el Sindicat Unic, Moloch omni-

potent, no podia resistir el lock-out patronal ni la política enèrgica del govern.

L'accentuació de la crisi dintre la indústria fou un dels factors que contribuï a la impossibilitat de reorganitzar les forces sindicals, i poc temps després el govern del directori, amb la situació de força, féu més difícil la vida del Sindicat Unic. Desapareix de l'escena el repetit Sindicat com element de multitud, però comença una lluita entre els directors de les organitzacions del sindicalisme, lluita que havia estat ofegada pel domini dels "intel·lectuals" anarquistes amb la seva guàrdia roja de pistolers.

Són ben manifestes dues tendències: l'anarquista, contrària al moviment bolxevista i que fou l'organitzadora que per espai de cinc anys dirigí tot el moviment obrer de la nostra terra,

i la comunista, afecta a la Rússia moderna, que compta amb un nucli reduït, però de més illustració.

Els fracassos experimentats pel sindicalisme revolucionari han demostrat la incapacitat dels fins ara elements directors, i són l'argument primer i irrefutable de què disposen els comunistes en llur oposició.

La minoria comunista ben organitzada i disciplinada està fent esforços per posar-se al davant dels residus del Sindicat Unic. Ultimament han publicat un manifest que demostra una orientació ben definida. Entre altres orientacions que assenyala el manifest i disposicions que dóna als seus adeptes, citarem les següents: Formació del front únic obrer, que creiem que

defensen amb més sinceritat que els socialistes; la reforma de l'estructura del sindicat a la indústria, mitjançant la creació del comitè de fàbrica; la implantació del control obrer; direcció responsable davant de cada sindicat a base d'una fiscalització continuada; accentuació de l'acció directa de la lluita de classes amb la ruptura de tot contacte amb els elements dels partits burguesos.

Seria pintoresca la lluita entaulada entre ambdues tendències que esgoten la fraseologia virulenta, si no fossin les conseqüències pràctiques que la realització de llurs projectes portaria a la vida del nostre poble.

J. S.

El Papa i la joventut

Pius XI, l'home formidable sota tots conceptes, principalment en el de la santedat, es rejoveneix al contacte de l'ardida Joventut Catòlica italiana, rica de sang, pletòrica de vida, que d'uns anys ençà treballa de ferin per aplegar en les seves fileres tot el jovent sà i vigorós de la nació germana per mobilitzar les seves forces i llençar-les organitzades a la conquesta social.

Són nombrosos els centres de la seva acció i a milers els multipliquen cada any.

El Congrés que acaba de reunir a Roma, sota l'ombra Papal, bé pot dir-se que ha estat una revelació pel nombre d'entitats aplegades, per la seva il·lustració, per la seva estructuració, per la seva combativitat, pel seu sentit pràctic.

Tan gran deu haver estat el seu èxit, que el Papa, entusiasmat per la grandesa i la força de l'espectacle, va dir als delegats de la Joventut Catòlica que aquella Assemblea li servia de gran consol, que era l'epíleg de tant de bé com ha realitzat la Joventut Catòlica i el punt de partida pel nou camí que va a empendre. I vet aquí unes paraules fortes que va dir el Papa: "L'Església necessita a voltes una sàvia imprudència que solament poden realitzar els joves".

Moltes altres coses va dir el Papa als delegats assembleistes que el voltaven, enardits d'escoltar-lo i disposats a obeir-lo. Pius XI és home d'acció i a l'acció més decidida invità els

tres cents mil joves que avui dia figuren a les rengleres de la Joventut Catòlica italiana.

Aquesta actitud del Pare Sant i les seves paraules orientadores tenen, com tot el que fa i diu el Summe Pontífex, universal transcendència.

Per això ens hem fem ressò i ens permetem de cridar l'atenció dels bons catòlics sobre aquest gest august i enèrgic del Papa.

Oh, la sàvia imprudència en els temps de les prudències nècies!

OBRA NOVA

R. Rucabado

LA DEFENSA DE LA FAMILIA

Conferència

Opuscle de 32 pàgines amb coberta en paper de color

Preu: 0'50 ptes.

Pot demanar-se a l'administració de

CATALUNYA SOCIAL

L'obra del Pare Vallet

El P. Vallet segueix predicant la paraula de Déu arreu de la nostra terra. Els Sants Exercicis han aconseguit que moltes ànimes que seguien el camí de l'error hagin obert els ulls a la llum de la veritat i de la raó. Aquest és un fet que té una cabdal importància. No sabem si els conversos perseveren en el bé, però ningú no pot negar que la conversió d'alguns homes que no estimaven Déu i odiaven i perseguien l'Església, té una gran transcendència.

Fa pocs dies s'han convertit al catolicisme un ex-regidor radical, un ex-diputat provincial d'un partit d'esquerra i un individu àcrata que havia estat secretari del Sindicat Unic de la barriada de Sans.

A Manresa i la seva comarca s'han convertit sindicalistes revolucionaris que es distingien per la seva extremada violència. En alguns pobles s'han obrat veritables prodigis. Són tan nombrosos els conversos, que els elements d'esquerra han propalat l'espècie infantil que el P. Vallet es valia de sortilegis per aconseguir la conversió dels exercitants.

Un vellet de Tàrraga, molt conegut pels seus atacs a la Religió, assistí als Sants Exercicis amb l'intent de poder donar un miting combatent-los. Però al cap de tres dies, amb llàgrimes als ulls, digué al P. Vallet que s'havia operat dintre seu una gran transformació. En haver acabat els Exercicis, aquell vellet parlà davant de més de mil cinc cents homes i féu pública professió de fe catòlica.

A Gironella s'han abraçat patrons i obrers que abans es combatien com enemics irreductibles. S'han reconciliat famílies que la passió innoble de l'odi havia separat. Què més voleu? Podem o no lloar la tasca de l'infatigable Pare Vallet? Baldament no hagués sinó convertit un sol home, hauríem de lloar els seus esforços.

I què té aquest home extraordinari que aconsegueix uns prodigis tan grans? És eloqüent? No; ell mateix confessa que no vol ser-ne. No cerqueu en l'oratória del P. Vallet bel·leses d'expressió que us produeixin un goig estètic. El P. Vallet empra un llenguatge senzill i planer.

Es que diu coses extraordinàries o bé predica doctrines noves? Tampoc. No fa altra cosa que predicar les veritats de l'Evangeli. Per què, doncs, el que fa ell no ho fan altres? Aquí rau el secret dels èxits del P. Vallet.

Hom diria, quan parla, que no és un home que conviu amb nosaltres, sinó que ve de predicar del desert de Judea. Si acluqueu els ulls direu: Aquest home que parla amb tanta vibració porta com Sant Joan Baptista un vestit de pèl de camell, amb cenyidor de pell a la cintura. Els seus llavis mengien mel boscana.

El P. Vallet predicant en mig de la selva faria basarda. Fa l'efecte d'un home que no vol saber res de les coses del món, i que viu obsessionat per les veritats eternes. Oh! si tots els homes tinguessin aquesta obsessió!

La seva paraula és càlida, vibrant. Quan parla els seus llavis són roents. El P. Vallet és un home que crema per dintre. La paraula que brolla dels seus llavis és una sageta brunzent que es clava al mig del pit.

Així es comprèn que els que tenien l'esperit ple de tenebres, obrin els ulls a la llum. No heu vist les plantes com es colltorcen quan la boira passa arran de les muntanyes? Però heus aquí que el sol esquinça les boires i les plantes es redrecen novament sota la llum triomfant.

La paraula del P. Vallet és la llum que desvetlla i deixonda les ànimes ensonyades. Com que ell vibra, fa vibrar els altres.

Cal ajudar l'obra del P. Vallet. Que tothom es posi al seu costat i treballi per la salvació de les ànimes. Ell és el veritable sociòleg. Si volem que regni la pau, cal cristianitzar el poble. De poca cosa ens serviran les organitzacions i les entitats, si els homes no són cristians.

En mig d'aquest materialisme abjecte que ens vol ofegar, alcem ben alta la bandera del cristianisme.

El P. Vallet, l'apòstol incansable dels Sants Exercicis, desvetllarà el nostre poble.

Ajudem-lo. Patrons! deixeu fer Exercicis als vostres obrers. No poseu obstacles. Salveu les ànimes dels vostres germans!

Els enemics

Quan mor un home bo o un home savi i els seus admiradors exclamen: "No tenia enemics", un somris d'incrèdilitat floreix en els meus llavis.

Com és possible que no tingui enemics un home que segueix el camí dreturer o que excel·leixi en un art o una ciència?

Cal haver enemics, car aquells que no en tenen és que sojornen en el món de la mediocritat.

No us sàpiga greu, doncs, si anant de camí trobeu un home que fa veure que no s'adona de vosaltres. L'home que no us vol esguardar el rostre i acota el cap quan passa pel vostre costat o bé us tem o us enveja.

Quan veieu que s'atansa un adversari, esguardeu-lo ben noblement i amb el cap ben alt.

Els porucs m'han fet sempre molta llàstima. Aquests homenets que tenen por d'exterioritzar llurs pensaments, són figures de guix que no porten res a dintre. Parlen amb un home blanc i diuen que són blancs i parlen amb un home negre i diuen que són negres. I com que volen ésser amics de tothom no són amics de ningú.

L'home sense caràcter és un penell que el vent fa moure al seu albir.

No he cregut mai que la humilitat cristiana sigui incompatible amb l'energia. Els covards no els admira ningú. L'home que té a les mans una bandera, concreció d'un ideal noble, ha de morir defensant-la.

I quants són avui els homes de caràcter? Molt pocs. La majoria va a l'encalç d'allò que pot satisfer llurs ambicions.

Es endebades que els dieu: Com és possible que defenseu un ideal contrari a les idees que fins ara havíeu defensat?

El cas és viure, us respondran. Són innumbrables els homes que s'han venut l'ànima per una vanitat o una ambició. Però no veieu, figuretes de guix, que us farà caure la llei de gravetat? Com voleu sostenir-vos si no teniu una base sòlida que us aguant? Llenceu una pedra en l'aire i tornarà a caure damunt la pols de la terra.

Certament que és una mica difícil educar la voluntat i desoir la veu seductora de les sirenes que canten dins del mar de l'ambició. Però quines obres profitoses pot fer l'home que no sap dominar-se i subjectar

fortament per les brides el corcer abrivat de les passions?

Si no voleu perdre la vostra personalitat, tindreu enemics. El món no vol que els homes pensin, sinó que es deixin plasmar fàcilment com figures de cera.

La vida és plena de convencionalismes; i, si teniu la sinceritat de parlar amb el cor a la mà i de dir les coses tal com són en realitat, us feriran amb l'arma del greuge. Si no voleu tenir enemics, heu de brandar constantment l'encenser dels elogis davant els ídols que tenen els peus de fang.

Si sou sincers, us heu de resignar a viure ocults dins la penombra de l'oblit. El món no perdona aquells que diuen: Jo no vull acceptar els convencionalismes socials i dels meus llavis mai no brollarà un elogi per aquells que no en són mereixedors.

Blasmeu un defecte o bé poseu al descobert una injustícia i sobtadament sentiu unes veus eixordadores qu us diuen: "M'heu ferit! M'heu ferit!..." I com que el món no perdona, us clava una llançada al mig del pit.

Ens han de desencoratjar les veus eixordadores d'aquells que no volen que el nostre esperit es mogui lliurement? No; que calguin retuts els febles i temorencs, però no els que porten a dintre una vibració.

Feliços els que tenen enemics perquè lliuen noblement. Dissortats d'aquells que són amics de tothom. Penseu, germans, que no es pot servir a dos senyors. Si us poseu al costat de Déu, no us podeu posar al costat del diable. No es pot ésser a la vegada aigua i foc, llum i tenebra.

Si seguim el camí dreturer, cap força humana no ens pot apartar de la nostra ruta. Imitem els arbres seculars que es mantenen fermes sota la fúria del vent. No siguem vî-mets trencadissos que les ales de l'oratjol colltorça.

Caminem amb el cap alt, alçant els ulls al cel.

Què podem témer, si Déu és amb nosaltres? L'escomesa dels enemics? Els blasmes i els greuges del món? Els dards brunzents de l'enveja?

Bah! Tot això són petiteses, comparat amb el goig que produeix portar dins de l'esperit lliure una mica de claror.

J. CIVERA I SORMANI

El bloc del calendari

"S'atansa l'any nou", ens diu el calendari en anar diàriament a consultar-lo, apurant-li el bloc de mica en mica. "S'atansa l'any nou", ens diuen per tot arreu els que ens ofereixen els flamants calendaris del 1925.

El bloc que està finant serà substituït per un altre, potser per un dels blocs que hi ha en aquells munts que es venen pertot arreu, que ningú no sap ni d'on han sortit, ni qui els ha compost, i molt menys les anècdotes, faules i contes que després d'adquirits serviran al llegidor.

En general, l'elecció del calendari per a l'any és molt negligida, i, en veritat, que mereix ésser tractada amb un xic més de mirament. La lectura quotidiana que ens proporciona el full del calendari infiltra en el nostre esperit, en poc o en molt, idees i conceptes que hi ha posat la mentalitat de l'autor, que no sabem qui és, i, per tant, en desconeixem la bondat o la malícia. El full del calendari és aquella goteta d'aigua que si és clara aclareix l'esperit i la ment, però que l'enterboleix si l'aigua és bruta. Un calendari anònim no sabem si ens servirà aigua clara o bé aigua bruta.

No passa ja així quan es tracta d'un calendari avalat per una casa editora. En aquest cas, no és el calendari en si allò que hem d'estudiar, sinó l'editor, per saber ço que podem esperar del calendari dirigit per la seva ment. "Del que al cor abunda en parla la boca". En aquest cas, direm: "Del que hi ha al cor de l'editor en traspuen les seves publicacions".

Sota el nom d'un personatge simbòlic hi ha uns calendaris editats per dues cases diferents. El mateix en l'editat per l'una com en l'editat per l'altra de les dues cases, hi hem trobat, en anys anteriors, inconveniències de tota mena. Els seus editors no són distingits precisament pel fi moral de llurs publicacions. L'un d'ells, amb un malentès de donar a conèixer literatura catalana, ha publicat ço que els catalans hauríem de tenir per vergonya que s'hagi escrit en la nostra parla, per a la qual és una taca repugnant...

Si apliquem el que dèiem més amunt, que "del que al cor abunda, etc.", trobarem que el bloc-calendari que porta el nom d'un personatge simbòlic català queda malparat en quant es refereix a la moral cristiana.

Donem aquest toc d'atenció perquè el calendari alludit l'hem vist en el si de famílies cristianíssimes, i que, malgrat haver-hi trobat inconveniències un any i altre, continuen tenint-lo perquè ignoren que poden suplir-lo per altres calendaris, també catalans, tan literaris i artístics com el comentat, il·lustradors de totes les intelligències en les nombrosíssimes branques del saber humà, en l'esfera que una publicació així ho permet; conreadors de tota mena de virtuts socials, cíviques i, sobretot, cristianes: són els publicats pel "Foment de Pietat Catalana", el Bloc Català i el Bloc del Sagrat Cor. I en contraposició al calendari anònim castellà, n'hi ha cinc editats també en castellà. Hi ha el conegudíssim del Sagrat Cor, editat per la revista "El Mensajero del Sagrado Corazón", de Bilbao, encara que imprès a Catalunya; el de Maria Auxiliadora, editat pels PP. Salesians, de Sarrià. I fets fora de Catalunya hi ha el del Sagrat Cor de Maria, dels PP. del Cor de Maria, de Madrid; el del Rosari, dels PP. Dominics de Vergara, i el de la Miraculosa, editat a Saragossa.

Són en nombre de set els calendaris que es publiquen, que dignifiquen i cristianitzen les llars on són adoptats. Tots ells, i especialment els catalans, estan compostos amb un mirament especialíssim, i a l'abast de tothom, perquè els editors no es proposen fer cap negoci amb aquestes publicacions, sinó que procuren escampar la llavor cristiana, procurant delectar instruït i divertir sense immoralitats, i, sobretot, saturar l'ambient de la casa d'aquest esperit cristianíssim de què estan amarats.

Nosaltres desitgem que totes les famílies cristianes sàpiguen portar dignament aquest nom, no deixant-se influenciar per la simpatia que els inspire un personatge de llegenda o una litografia agradable, perquè en el transcurs de l'any, demés d'estar privades de fruir de bel·leses espirituals, seran alguns els dies que els sabrà greu no haver atès aquesta indicació, per les inconveniències que solen tenir els calendaris que no són netament cristians. Aquesta goteta d'aigua que cau diàriament en el nostre esperit, cerquem-la pura i cristallina.

JACOBUS

Els amors romàntics d'un vetes-i-fils

(Continuació)

L'endemà hi va tornar. Per tal de tenir més coratge, la va esperar al peu matxix de l'escala. Va sentir que s'obria una porta i el seu cor batejà fortament.

Baixaven tres noies i darrera d'elles anava la donzella dels seus amors. Aquell dia la va trobar més bonica que de costum. El seu cabell rossejava com una garba de blat i els seus llavis vermellejaven com un penjoll de cireres.

En Josep es va dir:

—Cal que aquesta donzella cregui que ets un home fort. Les noies es befien dels homes porucs.

Quan la donzella anava a traspasar la llinda de la porta, En Josep digué amb veu clara:

—Senyoreta, si em fes la mercè d'escoltar dues paraules...

La donzella, girant el cap, li va dir:

—Què desitja?

En Josep es va tornar pàl·lid, però, fent un esforç, digué:

—Si jo fos un jove com els altres, en comptes de parlar-li l'hauria seguida i no m'hauria atrevit a dir-li res fins que m'hagués somrigut. Però a mi no m'agrada perdre el temps darrera les noies. Jo sóc molt seriós. Un home que té establiment no ha de perdre mai la serietat. Jo, senyoreta... l'estimo. Una nit la vaig veure per primera vegada i la vaig estimar sobtadament com si l'hagués conegut de tota la vida. Ja comprenc que vostè no pot estimar-me perquè no em coneix. Però puc tenir esperança que quan em conegui m'estimi?

La donzella, una mica torbada per aquella inesperada confessió, exclamà:

—Jo no sé si arribaré a estimar-lo. Podem tractar-nos com bons amics i el temps dirà.

En Josep va veure que s'obrien davant els seus ulls les portes de la felicitat.

Sortiren al carrer i En Josep seguí parlant-li del seu amor. Al costat de la seva estimada, se sentia feliç. Hauria volgut que el camí s'hagués fet interminable. Si algú s'hagués atrevit a injuriar-la, malgrat la seva timidesa, s'hi hauria abraonat.

L'acompanyà fins a la cantonada del carrer on ella vivia. S'acomiadaren molt afectuosament.

La donzella, abans de traspasar la porta, girà el cap i va somriure amb tanta gentillesa, que el pobre Josep va restar amb la boca oberta.

Passaven els dies i En Josep era feliç. A poc a poc havia aconseguit fer-se estimar.

Un dia el senyor Ramon va cridar-lo al seu despatx i li va dir molt tristament:

—Cal, fill meu, que coneguis la meua situació. Ja fa molt de temps que els negocis van malament. En aquest barri no hi viu sinó pobrissalla. La gent de diner s'ha escampat per les vies amples. Han enrunat moltes de cases i restem gairebé isolats de la ciutat. No és trist veure que cau una botiga tan acreditada? Demà hauria de pagar unes lletres i no tinc diners.

—Déu ens ajudarà — exclamà En Josep amb llàgrimes als ulls. — Per què no traslladem la botiga a un lloc més cèntric?

—Ara ja és massa tard — digué el pare amb una gran tristesa.

El pobre Josep va tenir por que s'esfondrés el palau de la felicitat:

—Com puc dir al meu pare que he donat paraula de casament!

Aquell dia envai l'esperit d'En Josep una tristesa molt fonda.

Anà com de costum a esperar la seva estimada i, en tornar a casa, va sentir uns grans plors. El seu pare havia mort sobtadament. El pobre senyor Ramon no volia veure com queia la botiga que fundaren els seus avis, en aquells temps que no hi havien grans establiments ni vies amples, i va cloure els ulls per no obrir-los més. En Josep va plorar amb un gran desconsol.

* * *

Ja feia dos dies que En Josep no havia vist la seva estimada. Desitjava parlar-li i anà a esperar-la. Agafant-li les mans amorosament li va dir:

—Lluïsa, t'he de donar noves molt tristes. El meu pare és mort i els negocis ens van molt malament. Jo vaig donar-te paraula de casament, però ara no puc casar-me. He de mantenir la meua mare i la meua germana. Jo, Lluïsa, sóc un home honrat. Treballant dia i nit potser aconseguiré aixecar la casa; però, i si la sort no m'és favorable?

(Continuarà) MARIA BONSHOMS

Apostolat social

Volem seguir comentant el Decret-Llei de Cases Barates, aparegut damunt la *Gaceta* el dia 15 d'octubre proppassat, però la censura ens privà de fer-ho. Acatem, doncs, el criteri del censor, i ja que en aquestes planes de CATALUNYA SOCIAL, havem tractat tot el referent a cases barates i barraques, no estranyin els llegidors de CATALUNYA SOCIAL que aquell Decret-Llei hagi passat per alt sense la nostra crítica i estudi. Forces superiors a les nostres ens priven, per avui, l'anàlisi en conjunt i en particular de cada article del dit Decret-Llei, esperant el moment oportú de fer-ho, i quan veiem els resultats pràctics que donen les noves disposicions inserides a la *Gaceta* de Madrid per solucionar (que avui és molt dir, quan ha fracassat la famosa Llei votada a Anglaterra per tal de donar solució al problema de l'habitatge), o per a endegar el dit problema en els grans centres urbans d'Espanya.

El company i ver amic Rucabado va descriure mestrirolament la tasca portada a cap a Barcelona per les potents associacions de dependents del Comerç i l'esperit que informa avui cada una de les dites associacions. El senyor Rucabado esmentà que l'ànima de les dites associacions i el seu meravellós expandiment ha estat en moltes un sol home, un home d'acció, de proselitisme, d'empenta, un cor gran i generós; en altres, han estat un aplec compacte de voluntats, d'homes d'acció que han emmotllat les dites associacions, perquè no s'interrompi ni per un moment la tasca profitosa encaminada a la consecució del bé comú, del millorament individual, base i fonament del benestar col·lectiu, i que és el desideratium de tota societat civilitzada, si demés de cercar el benestar material s'hi agermana i compenetra l'esperit de Crist, les ensenyances i la moral de nostra mare l'Església Catòlica i Romana.

He vingut a retreure el treball de l'amic Rucabado, i a patentitzar la feina portada a cap per uns quants homes, al davant de les associacions de dependents del Comerç de Barcelona, per ponderar la importància i la transcendència social que avui, més que mai i en les actuals circumstàncies, tenen les intel·ligències privilegiades i especialitzades per conque-

rir el benestar dels pobles i de les collectivitats.

Ens queixem que ens falten homes, intel·ligències, voluntats... i vocacions. Plany aquest que ens arriba a l'ànima, mes tot en aquest món té remei i aquest remei, amb l'ajuda de Déu, anem a exposar-lo, no perquè sigui nou, sinó perquè tenim el deure d'insistir i portar el nostre granet d'arena per ajuntar-lo a la magna obra de reconstrucció de l'edifici social esquarterat per tots indrets.

Calen, doncs, operaris; calen bons mestres; calen, avui, deixebles que siguin mestres el dia de demà i que, eixamplant en còrcols concèntrics l'onada, arribin llurs profitosos fruits fins a les platges del benestar dels pobles. Cal, doncs, la selecció, la tria d'intel·ligències, la tria de voluntats, la tria d'especialitats.

Ha arribat l'hora que el capital intel·ligència humana doni el màxim de rendiment. Cal aprofitar la curtedat de la vida dels homes en bé de la comunitat i així és de dordre que tantes intel·ligències es perdin i malmetin embolcallades en la ignorància i la incultura.

A tots em dirigeixo, a tots aquells que valent-se de la influència social, de l'amistat, o de llur càrrec en l'actual societat, mestres, preceptors i clergues, contribueixin amb la mida de l'esforç llur a fer aquesta profitosa selecció, ja en els petits ja en els grans, fins a aconseguir que cada persona ocupi el lloc que per les naturals condicions li correspongui.

Quantes i quantes intel·ligències i voluntats trobaríem avui a les quals manca un mecenes perquè donin el fruit que d'elles la societat espera!

Oh! si nosaltres poguéssim organitzar un nou i modern Institut, no d'orientació professional per conèixer les aptituds i les inclinacions dels futurs obrers i directors especialitzats en les indústries i en les arts, sinó d'orientació social i de selecció d'intel·ligències, sembla d'homes de cor, d'apòstols, assoliríem ben prompte aquella joia i benestar dels pobles en aixopugar-nos en aquelles benaurades associacions que convertirien els homes en veritables germans i el regne de Crist fecundaria la terra.

J. GUILERA VILLARREAL

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

El que passa

ESPANYA ENDINS

El pla militar que portà al Marroc el general Primo de Rivera va recixint. Ja està desallotjat el sector de Xauen. La "ciutat santa" torna a romandre en poder dels "santons". Bon profit els faci... A aquest pas prompte hi haurà soldats sobrers al Marroc. Avui fos i demà festa. Per ara encara en marxen alguns cap allí, a cobrir baixes. Quan puguin escatir-se les causes dels desastres del Marroc se sabran coses curioses. Esperem.

La premsa estrangera en comentar els succeïsos de Vera diu coses que no podem repetir, però sí fer-nos ressò de ço que es refereix a la predilecció amb què ens miren els comunistes russos delegats dels Soviets per a *comunitzar* tot el món. Espanya constitueix un dels seus camps d'acció predilectes. Com que aquí totes les propagandes són lícites, per perniciosos que siguin, mentre no s'ataquin les institucions vigents!

Els oliaires de tots els indrets d'Espanya reunits a Madrid discutiren els interessos llurs amb molt de seny i, per fi, amb acord perfect. Això sí, en discutir-los es recordaren un xic massa que es tractava de cosa pròpia, i s'oblidaren que als preus que es van posant els olis d'oliva solament podran utilitzar-ne els rics i els estranys.

Ara mateix els pobres, millor direm la classe mitja, únicament poden servir-se d'olis de mala qualitat, mistificats i cars encara.

Cal preocupar-se'n d'aquestes masses de gent que tal com vénen les coses i es plantegen els problemes de la producció i del consum, aviat no sabran què cosa menjar.

Hem de creure ço que diuen de les seves angoixes econòmiques els productors de pa, d'oli, de vi, etc.; però el cert és que mentre un sens fi de persones de la classe social indicada va decandint-se i caient, veiem cada dia multiplicar-se els autos a pagès, i els pobles rurals plens de cinemes, de bars, de cases de diversió i de tota mena de vicis.

ESPANYA ENFORA

La campanya contra En Mussolini per la seva política antimaçònica, alliberadora d'Itàlia, continua forta i extensa a tot arreu. Per cert que en la darrera crònica, hi hagueren al-

gunes errades. No digué el cronista que tota la premsa neutra i bona part de la esquerrana obeïen la consigna maçònica, sinó que tota l'esquerra i bona part de la neutra (per babau), hi obeïen, que és la veritat del cas, per sensible que sigui.

A França els poders maçònics volen destruir la "unió sagrada" que féu possible el seu triomf en la guerra gran, i van a aconseguir-ho, però no a obtenir els dos principals dels seus fins, que són l'expulsió de les Ordres Religioses i el domini exclusiu de l'Escola laica oficial. El moviment de protesta contra aqueixa folla política d'Herriot és general, prenent-hi part els protestants de bona fe i molta gent indiferent però que té sentit comú per apreciar les conseqüències fatals de la mateixa, i té cor i sap agrair l'heroisme que prodigaren els afiliats a dites Ordres, sense cap excepció, pagant amb sang o amb llurs vides els mals tractes que abans havien rebut dels qui ara els portaven a la guerra...

L'invicte general Castelnau, un dels fixats com a sospitós pels nous espies del govern perseguidor, s'ha posat enfront del moviment, declarant que els catòlics francesos defensaran els seus drets ciutadans fins l'últim extrem, responenent a la violència amb la violència, fins l'efusió de sang. Han après a vèncer els alemanys, els millors soldats del món, i poc haurà de costar-los de vèncer els emboscats i els traïdors de la guerra gran avui enlairats... Tots els catòlics de França amb tots els Bisbes al cap, es mobilitzen i s'organitzen per respondre degudament a la provocació maçònica. No és pas difícil de profetitzar qui serà vençut.

Paral·lelament a aquest formidable moviment s'inicien altres que comencen a cridar fortament l'atenció pública. El moviment nacionalista del departament de la Bretanya és d'aquells que neixen amb l'empenta que porta al triomf. Les manifestacions públiques amb què es dona a conèixer i comença la campanya han estat com l'alçament de tot un poble, com la resurrecció triomfal de la seva ànima, que "vol ésser bretona i res més".

A l'Alsàcia-Lorena la grandiosa protesta contra la política sectària del govern i per l'incompliment de les solemnnials promeses fetes per En Clemenceau perquè s'incorporin a França les dues províncies fins aleshores germàniques, pren també caires nacionalistes.

I no són aquests els únics símptomes sospitosos de disgregació nacional. Pobra França, tan digna de millors governants!

D'ací i d'allà

Sembla que és un fet la urbanització de la plaça de Catalunya.

Era una vergonya que una plaça tan important es trobés en un estat tan deplorable.

L'anterior Ajuntament havia pres l'acord d'urbanitzar-la.

Però es veu que va encarregar els plànols a un principiant, a un home poc destre i el senyor Nebot s'ha ofert generosament a fer-ne uns altres. Cal agrair el gest nobilíssim del senyor Nebot.

Ara els estrangers que ens visitin no es faran la illusió que es troben al desert de Sahara.

Una vegada ens trobàvem sota les gràcils palmeres amb un alemany que havia corregut molt de món, i ens va dir:

—Es tan gran aquesta plaça que no s'hi veuen els camells.

—Els camells!—vàrem exclamar nosaltres, demostrant la nostra estranyesa.

—Però és—digué l'alemany—que en aquest desert tan magnífic no hi ha camells?

I després diran que els alemanys no coneixen les finors de la ironia.

* * *

La competència i la rivalitat serveixen sovint per a donar impuls a moltes obres.

Ara l'Ajuntament té la dèria de fer moltes coses externes per a demostrar que treballa.

Molt bé! Nosaltres voldríem que posés la nostra ciutat a l'altura de les millors ciutats d'Europa.

No es pot negar que el nostre poble coneix els estímuls de la competència.

No hem cregut mai que aquests pobles que es troben no gaire lluny d'un altre poble, obeeixin a raons geogràfiques. Segurament varen ésser fundats per un veí d'aquells que tot ho troben malament, i va construir la primera casa amb l'intent de fer la competència als seus conveïns.

En alguns pobles trobaríem empreses d'autos que per fer la competència al veí van de dret a la ruïna.

I el públic tan content!

Una d'aquestes empreses portava els viatgers a meitat de preu, i en arribar al darrer poble els servien cafè o bé xocolata.

I si no s'hagués arruïnat en poc temps, te-

nia una idea genial per a combatre l'adversari. Fer pagar els viatges a quatre pessetes i en baixar els viatgers de l'auto donar a cada un d'ells una moneda de cinc pessetes.

Segurament s'hauria fet milionària.

* * *

Decididament Barcelona és una ciutat europea. Tenim de tot. No ens manca sinó una mica d'alegria.

Acaba de celebrar-se a la nostra ciutat un concurs de ball de vint-i-quatre hores.

Voleu una cosa més gran i més transcendental!

Uns homes que passen vint-i-quatre hores ballant. Mentre anaven movent rítmicament les cames, bevien xampany i menjaven llepolies.

Això sí que és fer broma de la bona.

Homes d'aquesta mena bé mereixen un monument! No tothom és capaç de ballar vint-i-quatre hores.

Nosaltres proposem que el cap del guanyador es reproduïxi en fusta, perquè sigui de la mateixa matèria que l'original, i que es posi damunt el rajolí d'aigua d'un brollador perquè balli eternament.

* * *

Sembla que és un fet la inauguració del Metro.

Diuen que corre tant que posaran un avís a les estacions dient que els passatgers no alcin enlaire els braços.

Si per exemple alceu el braç a la plaça de Catalunya, instantàniament rep una bufetada el revisor de l'estació dels Josepets.

* * *

Un diari de la nit en un to melodramàtic diu que no es pot dir que les lectures varen perdre el dissortat Llàcer, un dels reus executats fa pocs dies.

Si ara es llegeix poc, què succeirà si dieu que els llibres fan mal?

Són molt innocents els redactors d'aquell diari.

Són els llibres dolents els qui fan mal, i no els bons; i, per tant, en dir que En Llàcer el van perdre les lectures, ens referim naturalment a les dolentes.

El poble pot llegir, però no aquelles obres que pertorben la seva intel·ligència.

Noticiari

ESPANYA

A Pamplona ha estat empresonat un comerciant que armava una confabulació de lleters per tal de fer pujar el preu de la llet.

—La "Gaceta" ha publicat l'Estatut de l'ensenyament industrial que dona moltes facilitats perquè els obrers eixerits puguin arribar a enginyers després de llargs cursos, emparats per l'Estat. Tot es qüestió de saber-ho entendre.

—El Consell del Treball estudia el projecte de Cases Barates que li ha encomanat el Govern. Com que hi ha oberta informació, el cronista hi vol dir la seva en dues paraules: Pocs papers i molts diners.

—Els estudiants catòlics de Saragossa han organitzat un Curs d'Extensió Universitària que promet bons fruits. Endavant!

—L'Assemblea Eucarística Social que ha tingut lloc a Burgos va pendre caràcters d'esdeveniment social-religiós, en el qual tothom prengué part. És una feliç idea associar la divina Eucaristia a les propagandes socials.

—A l'Escola d'Infermeres del Montepiu de Santa Madrona (Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5), ha començat un Curset teòric-pràctic a càrrec del doctor Soler Dopff. La matrícula, atès l'interès general de tal ensenyament, és lliure.

Aquesta Escola està prestant serveis verament inapreciables.

—Durant el passat mes d'octubre, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha rebut per imposicions, la quantitat de 17.221,122 pessetes, i ha pagat per reintegres d'estalvi, terminis mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 16.513'252 pessetes, resultant, per tant, una diferència a favor de les imposicions de 706.870 pessetes.

A 31 d'octubre de 1924, el saldo d'operacions de la Caixa de Pensions a favor dels seus imponents, pujava a 201.712,261 pessetes, de les quals corresponen 177.773,744 a Estalvi a la vista; 2.196,959 a Estalvis diferits, i a Assegurances Socials 21.741,558.

—A Madrid es reuní al ministeri de la Governació el ple del Consell Superior de Protecció a la Infància de la Societat de les Nacions, i s'acordà cooperar eficaçment en els treballs que afecten a la preservació moral dels menors, a la lluita contra la tracta de dones i nenes, persecució contra la pornografia i la

venda de substàncies tòxiques i l'emigració infantil.

—La festa de la Mutualitat Escolar revestí gran brillantor a Sevilla, presidint-la l'infant don Carles.

—Els obrers de La Constructora del Ferrol van a construir-se una barriada obrera.

—A Terol (Aragó) s'ha celebrat un formós i emocionant homenatge a la vellesa en la persona de vuit vellets octogenaris. En l'acte prengueren part totes les autoritats i el bo i millor de la històrica població. Es repartiren valuosos premis en metàl·lic.

ESTRANGER

A França un govern esquerrà persegueix les publicacions llicencioses, i a cap mena de periòdic no se li acut la pensada de qualificar el govern d'inquisitorial per una tal mida de policia ciutadana.

A Espanya, un fet semblant, subleva la bilis periodística de tota la premsa lliure, des de *A. B. C.* fins a *El Motín*.

—A la Cambra portuguesa un diputat, a falta de millor argument, ensenyà un revòlver. No hi pas dubte que és un argument de pes en els temps que corren.

—Els feministes estan d'enhorabona. Ultra les tres *concejaes* del Ajuntament de Madrid, ha estat nomenada secretària del Ministre d'Instrucció Pública, d'Anglaterra, la duquessa d'Atholl.

—Al parlament mexicà assajaren una discussió a trets de revòlver, resultant un *orador* mort i altres de ferits. S'acabà prompte.

—L'Assemblea de la premsa francesa ha elevat a vint cèntims el preu de l'exemplar dels diaris.

—Mentre a França el Govern persegueix l'ensenyament catòlic, Turquia permet que s'obrin les escoles catòliques que havia tancat.

—El Govern txecoslovac estudia la construcció de cases de fusta per a donar estatge, a Praga, a innumbrables famílies obreres que no en tenen. Aquella ciutat ha doblat, des de la guerra, el nombre dels seus habitants.

—A Milà s'ha celebrat un Congrés Internacional de l'Estalvi, al qual concorregueren representants dels principals establiments promotors de l'estalvi al món. El nombre de congressistes passà de 400. Es discutiren totes les qüestions relacionades amb aqueixa virtut, de la qual s'esperen copiosos fruits de germanor social i de millorament econòmic.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 10, pral. (Travessia de plaça Sta. Anna a plaça Nova)

Tel. 5041 A. Apartat 782

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSENCIALMENT PRACTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia*.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incloses la Banca i la Borsa.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per pèrits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyorettes*.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons.

304 (05) (46.71) Cat.

BIBLIOTECA DE L'ACCIO POPULAR

LLIBRES

- Tratado elemental de Sociología cristiana*, pel Reverend Dr. D. Josep M. Llovera. Quarta edició reformada. Ptes. 7, en rústega; 9 en tela.
- Sindicatos y Cajas rurales*, pel R. P. Lluís Chalbaud, S. J. Quarta edició. Ptes. 8.
- Régimen legal de las Asociaciones en España*, pel Dr. D. Josep M. Boix. Ptes. 4.
- Las casas baratas*, per D. Josep M. Puyol. Ptes. 3.
- El museo Juan de Bloch y el movimiento pacifista*, per D. Pere Sangro i Ros de Olano. Pessetes 3.
- La mutualidad escolar*, pel R. P. Lizardi, S. J. Ptes. 0'50.
- Semana social de España*. Cinquè curs celebrat a Barcelona. Un tom de 700 planes. Ptes. 8.
- Almanaque ilustrado de "El Social"*. Anys 1911 (exhaurit), 1912 (exhaurit), 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 i 1918. Ptes. 1 l'exemplar.
- Anuario Social de España*. Any I, 1915-1916. Pessetes 5.
- Anuario Social de España*. Any II, 1916-1917. Ptes. 5.
- Anuario Social de España*. Ptes. 5.

FASCICLES

- Encíclica Rerum Novarum*, de S. S. Lleó XIII. Un exemplar, 0'25 ptes.
- Las huelgas en Barcelona y sus resultados durante los años 1910 al 1914*, per M. Sastre. Pessetes 5.
- La Esclavitud Moderna*, per M. Sastre. Ptes. 3'50.
- La defensa de la Familia*, per R. Rucabado. Pessetes 0'50.
- Angoixes Socials*, per R. Rucabado. Ptes. 3'50.
- Justicia y caridad en la organización cristiana del Trabajo*, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, pessetes 0'25.
- Sobre los estudios sociales*. Allocució del Nunci de Sa Santetat a Espanya, Monsenyor Ragonessi. Un exemplar, pts. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- El Dr. Torras y Bages, Obispo de Vich, y la Ac-*

- ción Social Popular*. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- La ciencia en la Acción*, pel Dr. D. Josep M. Llovera. Ptes. 0'50.
- Deberes sociales de la mujer en las cuestiones obreras*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Pessetes 0'50.
- Deberes del momento presente*, per l'Exm. i IHm. Dr. D. Enric Reig, Bisbe de Barcelona. Un exemplar, ptes. 0'05; 100 exemplars, ptes. 3; 1.000 exemplars, ptes. 25.
- Acción social del Sacerdote*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Un exemplar, ptes. 0'20.
- Las Ligas de Compradores*, pel Dr. Max Turmann. Ptes. 0'15.
- ¿Qué se puede hacer por el pueblo?* Ptes. 0'15.
- Sindicato de empleados de Comercio y de la Industria de París*, per Modest H. Villaescusa. Ptes. 0'15.

RENOVACIÓN SOCIAL

REVISTA QUINZENAL

Aquesta revista, escrita en castellà, és excel·lent en tots conceptes. Les millors plomes del camp social catòlic hi són aplegades.

Subscripció: 9 pessetes l'any

Redacció i administració: CHURRUCA, 3 - MADRID

De venda a ACCIÓ POPULAR - Carrer Cameros 3, Pral.

FRANQUEO CONCERTADO

Atenea A. G. Provença, 197